

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום ראשון ט' אדר תשפ"א | דף היומי בבלי: פסחים צב | דף הכולל: ראש השנה כא.
דף היומי בהלכה: מתחילת סימן תקנ"ז עד תחילת סימן תקנ"ט.
מוסר: שם עולם - פרק ו' עד 'וכל שכן אם נכסיו'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: 'השביעי' עד שער לשון הרע 'אמרו רז"ל כנסת ישראל'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

שלחו משלוח מנות מהקב"ה, וקיבלו בחזרה | מתנות לאביונים מנוסע אלמוני | "שאלתי את גיסי הגר"ח שליט"א: מה ההבדל בין יונה לשמחה?" | סודה של המדרגה המוזרה בבית הכנסת ב'יסודות' | 2088

על דא ועל הא

**"לוקחים מישהו, אדם חשוב או פחות חשוב,
ועושים ככה בדחנות... כל אלו שעסקו בזה נענשו
בצורה איזומה... כשבפורים עשו ליצנות, או סתם
נקמה עם השבונות, נענשו בצורה משונה מאוד"**

מרן רה"י הגאון רבי גרשון אדלשטיין שליט"א בדברים נוקבים נגד התופעה של פגיעה בכבוד הבריות במסווה של 'שמחת פורים'

בצורה משונה מאוד."

מרן ראש הישיבה הוסיף: "פורים זה זמן של אהבת הבריות, משלוח מנות איש לרעהו. כתוב 'אורה ושמחה וששון ויקר'. כתוב 'פורים' - 'כפורים', יום כיפור זה כמו פורים, זאת אומרת שפורים זה יותר מיום כיפור. זו שאלה מה הפשט בזה, על כל פנים זאת אומרת שכמו שביום כיפור אדם מקבל מדרגה יותר גדולה על ידי התשובה ביום כיפור והצום, אדם מתעלה, מקבל התעלות; אז גם בפורים אדם מקבל מדרגה, עוד מדרגה, יותר מאשר ביום כיפור, ככה זה.

"אז בזמן כזה, שאדם מקבל יותר מדרגה - לעסוק בדברים כאלה, שזה נגד השכל ונגד הדין? נגד המידות הטובות? לא שייך דבר כזה, זה דבר פשוט".

(ע"פ ידיעה בחדשות JDN)

לקראת ימי הפורים הקרבים ובאים נשא מרן ראש הישיבה הגאון רבי גרשון אדלשטיין שליט"א דברי חיזוק במעונו. בדבריו עמד על כך שפורים זה זמן של אהבת הבריות ודיבר בחריפות נגד אלו שמנצלים יום זה לצער וללעוג לאנשים אחרים.

בפתח דבריו אמר מרן ראש הישיבה: "יש כאלה שבפורים אם יש איזה קפידא על מישהו ורוצים לצער אותו, אז מחכים לפורים, ועושים איזה כתבה על עיתון קיר, או סתם רוצים לעשות שמח, לשמח את הציבור, שיהיה בשמחה, שמחת פורים, אז עושים הצגה כזאת.

"לוקחים מישהו" - המשיך מרן שליט"א ואמר - "אדם חשוב או פחות חשוב, ועושים ככה בדחנות. המציאות הייתה שכל אלו שעסקו בזה נענשו בצורה איזומה, בצורה משונה מאד. כשבפורים עשו ליצנות, או סתם נקמה עם חשבונות לחכות לפורים, נענשו

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?

שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

פורים ביום שישי: כיצד מקיימים סעודת פורים, האם היא נמשכת לתוך ליל שבת, ואיך משלבים בין הסעודות?

Yonatan Sindel/Flash90

פורים חל בירושלים פעמים רבות ביום שישי ובקהילות חסידיות רבות נוהגים להצמיד את 'טיש פורים' ל'טיש ליל שבת'

'ויכולו'

יש שנהגו להתפלל ערבית בשלב זה וניתן גם ללכת לבית הכנסת ולהתפלל, במקרה כזה ראוי שחלק מהנוכחים ישארו במקום הסעודה, כגון נשים, וכן, קיימת עדיפות להתפלל בסוף הסעודה.

בהמשך פורס הוא מפה על הפת הנמצאת על השולחן ואינו צריך להביא לחם משנה, (ו"א שצריך הוא להביא לחם משנה ולכסותם) ומוזג כוס יין ומקדש, כפי הנוסח שבכל ליל שבת, ואם כבר שתי יין בתחילת הסעודה אינו מברך כעת שוב 'בורא פרי הגפן' אלא ממשיך עד 'מקדש השבת'. ושותה ומחלק יין מהכוס לכל המסובים, ואינו צריך לברך שוב על הפת מפני שכבר בירך בתחילת הסעודה, אך צריכים כולם עתה לאכול כביצה (עי' משנ"ב סי' רצ"א ס"ק ב') מהחלה מפני שאין קידוש אלא במקום סעודה וממשיך בסעודתו, ולאחר צאת הכוכבים ממשיך לאכול את סעודתו ויקפיד לאכול אז עוד פת או מזונות קצת יותר מכביצה ויכוין לצאת בזה מצוות סעודת שבת, ויצא ידי חובת סעודת פורים וסעודת שבת.

בסוף הסעודה מברכים ברכת המזון, בברכת המזון יש לומר 'רצה'. ביחס ל'על הניסים', ישנה מחלוקת אחרונים האם לאומרו, ולמעשה נהגו כן לאומרו.

בספר מנהגי ארץ ישראל כתב: "וכשחל פורים ביום שישי המנהג היפה והנעים הוא לעשות הסעודה בערב אחר תפלת המנחה ובאמצע הסעודה פורס מפה ומקדש וחוזר ואוכל סעודת שבת. וכן כתב מהריק"ש בהגהותיו". וכן היה מנהג חלק מהראשונים. הנה, למשל, קטע ממנהגי רבינו פרץ מקורביל, בעל 'תוספות רבינו פרץ': "פעם אחת חל פורים בערב שבת ואכל סעודת פורים ובירך והתפלל ערבית ואחר כך עשה קידוש ואמר לתלמידיו שהרוצה שלא לברך בין שתי הסעודות... פורס מפה ומקדש ואומר על הניסים".

בקונטרס 'משנתם' מובא שמרן הגרא"מ שך זצ"ל סיפר שהגרא"ז מלצר זצ"ל בעל 'אבן האזל' נהג בהיותו בקלצק לפרוס מפה ולקדש, והוסיף שכאן בארץ ישראל לא נוהגים כך.

מרן הגרי"ש אלישיב זצ"ל (הליכות והנהגות פורים) כתב שבדיעבד, מי שלא אכל סעודת פורים עד פלג המנחה (השנה תשפ"א בערך בשעה 4:25), יכול לקבל שבת לאחר פלג המנחה,

הרה"ג רבי שמואל ברוך גנוט שליט"א, מח"ס דבר למועד ועוד ספרים עם סיכום מקוצר על פורים שחל ביום שישי ערב שבת ועל פורים המשולש

כפי שהבנתי, בעוד שבקהילות הליטאיות מקפידים על דברי הרמ"א, שכבר נקרא, הרי שבקהילות החסידיות נפוץ מאד המנהג של 'פורס מפה ומקדש'. פורים חל בירושלים פעמים רבות ביום שישי ובקהילות חסידיות רבות נוהגים להצמיד את 'טיש פורים' ל'טיש ליל שבת', בדרך עליה נקרא כעת. כך גם עולה מדברי מרן הבית יוסף, כפי שנקרא בהמשך בס"ד. השנה (תשפ"א) בירושלים סעודת פורים תחול ביום ראשון, עקב פורים המשולש, בזמן שבכל העולם משתה וסעודת פורים יחול ביום שישי, איך מחברים את סעודת ליל שבת עם סעודת פורים, כל הפרטים:

הבית יוסף (סימן תרצה) כותב שכשפורים שחל להיות בערב שבת, עושים סעודת פורים מבעוד יום ובלילה צריכים לעשות קידוש וצריכים גם לאכול מעט אחרי הקידוש ויש שעושים סעודתם בבוקר והכל לפי המנהג. כתב על כך הדרכי משה: "ובמנהגים שלנו (מנהגי ר"א טירנא פורים עמ' קס) כתוב דיש לעשותה בבוקר כשחל פורים ביום שישי".

הרמ"א (סי' תרצה, ב) כותב "כשחל פורים ביום שישי יעשו הסעודה בשחרית משום כבוד שבת".

וכתב המשנה ברורה: "והיינו קודם חצות היום לכתחילה. וביד אפרים כתב בשם מהרי"ל להתיר קודם תחילת שעה עשירית. (בשעות זמניות)". והגרש"ז אורבך כתב שאכן, כשחל פורים ביום שישי, נהגו המדקדקים להקדים ולערוך את הסעודה לפני חצות. בגלל שבבוקרו של יום לאחר קריאת המגילה, כולנו עסוקים, לפחות עד הצהרים במצוות מתנות לאביונים ובמשלוחי מנות, בהמשך ניגשים לתפילת מנחה, ולאחר מכן אנו מתכוננים לשבת, לכן ישנם נוהגים הם לעשות "פורס מפה ומקדש", מתחילים את סעודת פורים ראוי להתחיל את סעודת פורים ביום שישי קודם זמן מנחה קטנה ומעיקר הדין יכול להתחיל את הסעודה גם לאחר מכן. ובוודאי שאם לא סעד סעודת פורים כלל חייב לסעוד אף סמוך לשקיעה.

נוטלים ידיים ואוכלים כביצה לחם וכל המטעמים הטעימים שהכנתם, כחצי שעה לפני השקיעה האשה מדליקה נרות כמו בכל ערב שבת, והבעל מקבל את השבת ע"י דיבור או ע"י אמירת

לקבל שבת מבעוד יום ולאכול סעודת פורים וסעודת שבת יחד, כיון שאם כבר קיבל עליו שבת, לא ניכר שאוכל כעת לכבוד סעודת פורים.

לקדש על היין ולאכול סעודת שבת יחד עם סעודת פורים, ויוסיף מאכלים לכבוד פורים. ואמנם מרן הגרש"ז אויערבאך (הליכות שלמה פורים פרק יט אורחות הלכה הערה 81) כותב שלא נהגו

משלוח מנות

"אין לנו למי לתת משלוח מנות, אז ניתן משלוח מנות להקב"ה!" - אמרה האמא. שמע זאת הבן הקטן ותמה: "אבל צריך לשלוח שתי מנות, ולנו יש רק מנה אחת - עוגיה!"

סיפור מופלא ששמע הגר"ש פינקוס זצ"ל מיהודי עולה מרוסיה

"והרי למשלוח מנות נדרשות שתי מנות, ולנו אין אלא מנה אחת - עוגיה?!" תמה בנה הקטן.
"אבל יש לי פתרון" - הוסיף הבן ואמר בשמחה. "אבא אמנם תמיד היה מחנך אותנו לקיים את הפסוק 'עבדו את ה' בשמחה'. אך כעת הלב עמוס ברגשות כבדים ולא ניתן לשמוח. נרטיב אפוא את אותה עוגיה בדמעותינו, ואז נקבל מאכל שמברכים עליו שתי ברכות: 'בורא מיני מזונות' ו'שהכל נהיה בדברו'..."
והנה אך סיימו 'להכין' משלוח מנות מיוחד זה, ובדלת הבית נשמעת דפיקה ואבי המשפחה נכנס הביתה!
עוד קודם שניגשה האם לקדם את פני בעלה, היא נעמדה ואמרה לבנה: "אנו שלחנו משלוח מנות להקב"ה, והנה לפנינו משלוח המנות שהוא יתברך שלח לנו בחזרה".

סיפר רבי שמשון פינקוס זצ"ל: אחד הסיפורים המופלאים ששמעתי מיהודי עולה מרוסיה, אירע בשנות החמישים, כאשר סטאלין ימ"ש העליל על הרופאים היהודיים שבכוונתם להרעיל את כל אזרחי רוסיה.
אביו של אותו יהודי שהיה רופא במקצועו, יצא מביתו ונעלם. מאז לא היתה לבני הבית כל אפשרות לשוחח עם שכניהם, כולם פחדו להיות עמם בקשר, מאימת השלטונות, והם הפכו למנודים בקרב כל מכריהם.
לאחר שנתיים כשהגיע חג הפורים ורצו לשלוח משלוח מנות, ראו שאין להם למי לשלוח. ואז אמרה האמא כך: "מאחר ואין לנו מי שיקבל את משלוח המנות, הבה נשלח את משלוח המנות להקב"ה".

מתנות לאביונים

"אין לי שום מושג מי היה האיש הזה", סיים נהג המונית את סיפורו המרתק, "אבל אם אתה שואל אותי - לדעתי זה היה אליהו הנביא"...

הנוסע האלמוני שנתן שתי מתנות לאביון אחד

"רחמיי נכמרו על האיש, ניגשתי אליו ושאלתי במה מדובר והאם אני יכול לעזור לו. הוא סיפר שיש לו תור דחוף לרופא בתל אביב והוא זקוק למונית שתסיענו לשם ותמתין במקום עד לסיום הביקור הרפואי, ואחר כך צריך לקחת אותו בחזרה לבני-ברק. הוא הוסיף ואמר: 'כיוון שיש בארנקי רק ארבעים שקלים, אף אחד אינו מוכן להסיע אותי לתל-אביב, במיוחד ביום כזה, שבו יש נסיעות רבות בתוך בני-ברק וחבל לנהגים להיתקע ולהשתרך בפקקים בדרך לתל אביב עבור סכום פשוט שכזה בשעה שיכולים הם להרוויח פי כמה וכמה מהנסיעות הפנימיות בבני-ברק'.

סיפר הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א:
תלמיד חכם אחד סיפר לנו, מה ששמע במו אוזניו ביום הפורים ה'תשע"ג, מבעל-המעשה:
"למחייתי אני עובד כנהג מונית בבני ברק. בעיצומו של יום הפורים, כשהאווירה ברחובות היתה גדושה בשמחה וצהלה, הבחנתי באדם, ולצידו חמישה ילדים קטנים הנכרכים אחריו, העוצר כמה נהגי מוניות ושואל אותם דבר מה, והם כנראה משיבים לו בשלילה. כך עובר הוא מנהג אחד לרעהו, ואף אחד אינו מכניס אותו למוניתו.

שהלה הספיק להגיב, הושיט הפתח תקוואי את ידו לכיסו, שלף משם 1,000 שקלים בשטרות ומסרם לו. "כסף זה ישמש אותך למשלוחי מנות", אמר.

לא עוברת דקה, והאיש פונה שוב אל האדם שישב בספסל האחורי ואומר: "הרי חג הפסח מתקרב, ואני מניח שגם כסף למצות ויין לא יהיה לך!"... ומושיט שוב ידו לכיסו ומוציא עוד 2,000 שקלים עבור מצרכי החג. מובן, שהלה הודה לו רבות על כך. לאחר שהאיש ירד בבני-ברק, פונה הנוסע מפתח-תקווה אל הנהג ושואל אותו: "מה מחירה של הנסיעה לתל-אביב שעשית עבור אותו העני, וכמה היית גובה ממנו אם היה לו כסף?" הנהג השיב שמדובר בכ-200 שקלים. האיש הושיט ידו בפעם השלישית לכיס חליפתו והוציא משם 2,000 שקל נוספים, ומסרם לנהג באומרו: "זה שכרך עבור המצווה שעשית", וירד מהרכב בלא להזדהות.

"תראה כמה הרווחתי בנסיעה זו", מספר הנהג לת"ח שפגש בבני ברק. "גם זכיתי לעשות מצווה כל כך גדולה, גם הייתי השליח שבאמצעותו הגיעה התרומה לידי היהודי העני, ובסופו של דבר גם אני עצמי הרווחתי על אותה נסיעה בכפל כפליים. אין לי כל מושג מי היה האיש שעלה למונית. אבל אם אתה תשאל אותי, היה זה אליהו הנביא"... אמר הנהג בתמימות יהודית טהורה.

(גיליון 'ברינה יקצור', מעובד מתוך 'ברכי נפשי')

"בו ברגע החלטתי ש'אקפוץ' על המצווה הגדולה שנקלעה לידי, ולמרות החשש מפקקים גדולים העלולים להיות בדרכי אסיע את האיש וילדיו לתל אביב. ברשותי מונית גדולה שבה ניתן להכניס כעשרה נוסעים! כך שאוכל לקחת את האיש ואת ילדיו. ואם לא די בכך, הודעתי לאיש: הנסיעה הלך-ושוב, וההמתנה בצידה, תהיה חינם אין כסף! היה לי ביטחון מלא בה' יתברך שלא אפסיד מקיום מצווה זו מאומה".

ואכן כפי שאמר כך עשה. הנהג לא חס על כספו שיכול היה להרוויח בזמן זה והסיע את האיש לביקור הרפואי. בהגיעו לשם המתין לו דקות ארוכות עד שהלה סיים ולקח אותו בחזרה לבני ברק.

והנה, בהיותו כבר בדרך חזור, מאותת לו אדם לעצור. איש זה היה צריך להגיע לפתח-תקווה, ולכן העלהו הנהג לרכב, והתוכנית הייתה שלאחר שיחזיר את הנוסע לבני ברק ימשיך אתו לפתח תקווה. האיש וחמשת ילדיו שישבו מאחור, עוררו את תשומת ליבו של אותו אדם, שישב בסמוך לנהג, והוא שאל אותו: "מי הם?" הנהג אותת לו ברמז, שמדובר ביהודי עני, וסיפר לו בלחש את כל המעשה.

האיש האזין לדברים, ולפתע פנה אל העני ואמר בקול רם: "אם אין לך כסף למונית לתל אביב, מן-הסתם גם אין בידך אפשרות כספית לקנות משלוח מנות כדי לשלוח לחברך וידידיך". ועד

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל? שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

שמחה ויום טוב

האם אדם ששמו 'שמחה' יכול להינשא לאשה ששמה 'שמחה', או שצריך להוסיף לאחד מהם שם אחר?

הגר"י זילברשטיין שליט"א שאל על כך את גיסו מרן הגר"ח שליט"א, וקיבל תשובה מפתיעה

- שם משותף לאיש ולאשה. כאן הפתיעני גיסי ואמר לי שבנוגע לשם 'שמחה' לא צריך להוסיף שם, והסביר בטוב טעם ובמתק שפתיים, שהשמחה של האיש נובעת מדברים שונים לחלוטין מאשר אלה הגורמים שמחה לאשה.

דהיינו, השמחה של האיש נגרמת מלימוד תורה וכל מה שקשור בכך, בעוד שהאשה שמחה בתכשיטיה ובמבלושיה. לכן, גם השם של שניהם, למרות שהוא דומה בהגייתו, בעצם הוא שונה במהותו, ואינו דומה כלל השם 'שמחה' באיש לזה של אשה, ולכן לא צריך להוסיף שם.

(קול ברמה - בטאונה של רמת אלחנן)

בדרשתו בליל שבת קודש לפני מספר שבועות, דיבר מרן הגר"י זילברשטיין שליט"א על החיוב להישאר להיות בשמחה ובמנוחה, במיוחד בעת מגפה, וכפי שאמרו כבר כל גדולי עולם בדורנו ובדורות שעברו.

הרב שליט"א סיפר שני דברים על ענין השמחה. הדבר הראשון הוא ממרן הגר"ח קניבסקי שליט"א, והוא ענין נחמד עד מאוד. "שאלתי אותו", סיפר הרב שליט"א, "האם לאדם ששמו 'יונה' מותר להינשא לאשה ששמה 'יונה', או שצריך להוסיף לאחד מהם שם אחר. וגיסי השיב שצריך להוסיף שם. "אחר כך שאלתי אותו בנוגע לשם 'שמחה', שגם הוא - כידוע

"כעבור שעתיים, בעוד הבית שקט, שמענו לפתע קול חבטה עזה ומיד לאחר מכן קול בכי. רצנו לחדר של הילד וראינו מחזה מוזעזע..."

לפעמים הקב"ה גורם לילד קטן להתעקש על דבר מה, ואנו אפילו לא חולמים שיש משהו שמתבשל מאחורי זה...

שלפני שנרדם חבש שוב את הקסדה על ראשו, מה שהציל אותנו מהגרוע מכל.

אחר כך התברר לנו שחברים שלו שבאו לשחק עמו בביתנו נתלו על המדף, ולא ידענו מכך, מה שגרם לזה להיות רפוי וליפול בהמשך.

נפעמנו להיווכח עד כמה ה' מכין רפואה למכה, גורם לילד קטן להתעקש על דבר מה ואנו אפילו לא חולמים שיש משהו שמתבשל מאחורי זה, ורק ה' הטוב והמטיב לכל יודע בדיוק מה שהוא עושה לטובתנו השלימה.

(טיב הקהילה)

אתם מכירים את התופעה הזו שילד נתפס למשחק מסוים ולא מוותר עליו? אז זהו, שבני בן הארבע 'נתפס' לקסדה של השכן ממול ולא רצה לוותר עליה או להסירה מעל ראשו. השכן אמר לי שלא נורא, שילך עם זה הביתה ואחר כך אשיב לו את הקסדה, שגם כך יושבת בארון ללא שימוש.

לא היה נעים, אבל גם להכריח את הילד העייף להחזיר את הקסדה לא היה טעם. הוא נכנס למיטתו עם הקסדה לצידו.

כעבור שעתיים, בעוד הבית שקט שמענו קול חבטה עזה, ומיד לאחר מכן קול בכי. רצנו לחדר של הילד וראינו מחזה מוזעזע: המדף שמעל המיטה קרס על ראש הילד, אבל לילד שלום, מכיון

יומא דהילולא

כל מי שנכנס לבית הכנסת במושב 'יסודות' נתקל במין מדרגה מוזרה, הנראית לכאורה כמיותרת. המשטח שלפני הכניסה הוא ישר וכלל לא ברור מדוע נצרכו לבנות מדרגה בכניסה...

אז תתפלאו לשמוע: גם סודה של מדרגה זו נעוץ בדמותו של המרא דאתרא הגאון רבי דוד קליין זצ"ל, שהיה רודף שלום מיוחד במינו | סיפור מיוחד לרגל יומא דהילולא

הרצויה ביותר, שאפשרה את עשיית הפשרה בין הצדדים ולא גררה את הקהל למחלוקות מיותרות.

הרב הציע שאת בית הכנסת עצמו יבנו במקום הגבוה ביותר במושב, ובמקום לסתת מדרגה לפני תיבת החזן, יבנו מדרגה מיוחדת בכניסה לבית הכנסת. כך ייצא שהנכנסים להיכל הקודש ביסודות יורדים במדרגה ומקימים את ה'ממעמקים'.

זה הסוד וזה הרז של המדרגה, שאפילו תושבי יסודות עצמם כבר אינם יודעים את הסיבה לבנייתה... וזה סודה של קהילת הקודש של המושב, שזכתה לרב שבמשך 60 שנה ידע לדלות מה'מעמקים' את צרכי הנפש של כל אחד מבני העדה וללכת לפי רוחו.

(קול ברמה - בטאונה של רמת אלחנן)

כל מי שנכנס לבית הכנסת ביסודות, נתקל במין מדרגה מוזרה, הנראית לכאורה כמיותרת. המשטח שלפני הכניסה הוא ישר, וכלל לא ברור מדוע נצרכו לבנות מדרגה בכניסה.

תתפלאו לשמוע שגם סודה של מדרגה זו כרוכה בדמותו של הרב קליין זצ"ל, שהיה 'רודף שלום' מיוחד במינו:

כשהקימו לפני כ-50 שנה את בית הכנסת ביסודות, ועברו מהצריף למבנה הקבע, היו שביקשו לסתת מדרגה לפני תיבת החזן, כפי שהיה מקובל בחלק מהקהילות, לקיים מה שנאמר 'מעמקים קראתי'. מאידך חלק אחר של המתפללים התנגד לכך בטענה שהדבר לא היה מקובל בקהילותיהם.

כמו תמיד, התבקש הרב להכריע, וכמו תמיד עשה זאת בדרך

פעם הייתה סבתא מבשלת דייסה, וכל הילדים היו גומרים יפה מהצלחת. אף אחד לא ניסה לעקם את האף. ומה קורה היום?? ---

מאמר המישי בסדרת 'הורים מסביב לשעון' מאת המחנך הרב פנחס ברייער שליט"א | והפעם:
ארוחת הצהריים, שיעורי הבית והמשחק עם החברים בשעות הצהריים

אצל חברים לזכות לטעום ופל או עוגייה אמתית. שבקידוש בבית הכנסת מפצים את עצמם על מה שאין להם בבית בשתיית ארבע כוסות קולה, או עורכים מגביות בבית הספר או בחיידר, בין החברים, לזכות לטעום טעם ופל או עוגייה אמתית. הבריאות חשובה, הרגלי הבריאות חשובים גם הם, אבל בבקשה לא להקציץ.

נקודה חשובה נוספת היא החינוך לצורת האכילה. במסכת דרך ארץ, באבות דרבי נתן ובהמשך בשו"ע יש הלכות פסוקות לגבי צורת האכילה: "אין משיחין בסעודה... אין מסתכלין בפני האוכל ולא במנתו שלא לביישו... שניים שיושבין על השולחן, הגדול פושט ידו תחילה, והשולח ידו בפני מי שגדול ממנו הרי זה גרגרן..." בית שכולו חדר אוכל אחד גדול - אינו בית; בית שבו אוכלים בעזרת הידיים והרגליים אינו בית יהודי; בדרך מליצה אפשר לומר: אדם ניכר בכוסו, בכיסו ובכעסו... יש חינוך לאכילה מעודנת. ילדים שלא חונכו לנימוסי אכילה מינימאליים, יסבלו בהמשך החיים, בישיבה, בסמינר, ואולי גם בחיי המשפחה שלהם. לכן חשוב כל כך לחנך לעניין זה, וכמו בכל עניין - הקיצוניות פסולה. גם כאן אין עניין להפוך את עניין הנימוסים לערך מקודש, ולהפוך את שעת הארוחה לשעת חינוך שבה על כל תנועה יש הערה, עד ששעת הארוחה הופכת לסיטו. אבל פטור בלא כלום אי אפשר. חשוב מאוד להקפיד על זמני ארוחות מסודרים וקבועים. ילדים החוזרים הביתה, ואינם יודעים מתי הארוחה תהיה מוכנה, או אינם יודעים האם יש היום ארוחה מבושלת או כל אחד דואג לעצמו - גדלים חסרי ביטחון. הסדר והקביעות בונים יציבות ורוגע לילדים.

שיעורי הבית - למי?!

עלינו לזכור, שהעול של הכנת שיעורי הבית הוא על הילדה. אנחנו נזכיר לה, אבל בשום אופן לא ניקח את העול על עצמנו. ילדה היודעת בתוך תוכה שהאמא טרודה בעניין שיעורי הבית יותר ממנה, תעביר את האחריות אליה. היא תזרוק תמיד משפטים בנוסח: למה לא הזכרת לי?! והיית צריכה... וכו'. ילדה צריכה לדעת שהעול עליה לטוב ולמוטב, ואם כתוצאה מחסר בהכנת שיעורי הבית היא תיענש, אז היא ורק היא תישא בתוצאות.

לאחר שעסקנו בסוגיית 'ילדי המפתח', ניגע בעצם העניין, בשעת הצהריים עצמה. נדון בעניין הארוחה, בעניין הכנת שיעורי הבית, ובהמשך גם בעניין התעסוקה בשעות אלו. ננסה בס"ד לעשות סדר בדברים, על ראשון ראשון ועל אחרון אחרון.

ארוחה לנשמה

נפתח בדילמה הידועה מימים ימימה, האם להילחם על עניין האוכל או לוותר; האם באמת ילד חייב לאהוב את מה שאמא הכינה ובמקביל לסיים הכול, או מותר לו לפתח טעם משלו, כפתגם הידוע: "על טעם וריח אין להתווכח".

אין תשובה חד משמעית בעניין, אבל גם בדורנו, דור השפע, דור שלא גדל על העוני והמחסור שהיו בעבר, דור שלא חווה את הרעב במחנות ובמעברות - ילד שגדל מפונק מדי בתחום האוכל עלול לסבול בהמשך חייו. ילד כזה יתקשה להתרגל לארוחות שיוגשו בתלמוד התורה, בישיבה, ובהמשך - בבית חמיו. שלא לדבר על כך שאמא טרחה והשקיעה בהכנת הארוחה, ויש להכיר לה טובה ולאכול...

בכל זאת, אין עניין מקודש להילחם על האוכל, אבל מה שכן חשוב הוא - לא לתת לילדים תחליפים במקום. ילד שבמקום הארוחה יאכל ופלים, יהרוס את כל הבית. יש אוכל שאמא הכינה, ואת זה אוכלים, ומי שלא אוהב - שלא יאכל, אבל לא יקבל בתמורה עוגיות או פלים.

אמא חכמה תכין אוכל אהוב, ולא תנסה להכין אוכל שהוא מזין לטעמה ואינו לטעם ילדיה. עלינו לזכור, שלמרות כל ההסברים על הבריאות, המינרליים והוויטמינים שיש במאכל המיוחד הזה, לחוש הטעם יש מה לומר בעניין...

בכלל, חשוב מאוד לא להגזים בשום עניין, ובמיוחד בעניין האוכל. יש בתים שעברו הסבה לאוכל בריא ואורגאני, והילדים שם מקבלים כל מיני תחליפים לממתקים; סוכריות וג'לים לא עוברים את מפתן הדלת, והלחם גם הוא ללא... וללא... וכו'.

הכול טוב ויפה, ובוודאי גם בריא יותר, אבל ילד אוהב לאכול טעים, וחבל להביא את הילדים האלו למצב שבו בבית הכול על טהרת האורגאני, אבל בחוץ הם משלימים את החסר. רואים לפעמים ילדים, שבקידוש בבית הכנסת מוזגים לעצמם ארבע כוסות קולה כפיצוי על מה שאין להם בבית, או עורכים מגביות

(כמשחקי הרכבה למיניהם). ממשחקים שהמשיכה אליהם תפתח במשך השנים יש להימנע מראש. הכלל שצריך לעמוד מול עיני ההורים הוא - מה יהיה כש"זקין" - כשיגדל. אם עיסוק זה עלול להזיק לעתיד הילד, חייבים להימנע ממנו כבר מעתה. נקודה זו היא תמרוז אזהרה נוסף בעניין משחקי המחשב שכבר אסרו רבותינו והרחיקום מבתיהם של היראים והשלמים...

שמעתי הוראה זו גם בשם הרב מפוניבז' זצ"ל. בהוראה למנהל תלמוד תורה הוא אמר, שיש להיזהר לא להרגיל את הילדים בהפסקות למשחקי חשיבה שעלולים להעסיק את המחשבה; שישחקו ב'מחבואים', 'כדרים באים' וכדומה, משחקים שיש בהם משום שחרור מרץ ופעילות גופנית, אבל לא במשחקי חשיבה מאתגרים. ילד שעסוק הרבה מדי בפתרון 'סודוקו' ובמשחק 'שח-מט', הוא ילד שמפתח חשיבה לדברים חולפים, וחבל. אסור שהראש יתרגל לחשוב ולהתעמק בדברים שאינם קשורים לתורה. לשחק אפשר וצריך, אבל רק במשחקים שטחיים, במשחקים שאין בהם עומק. את המוח משאירים רק לעיקר: לתורה ולעבודה.

הרי לנו נביאים שכולם מתנבאים בסגנון אחד: לחשוב כל הזמן מה יהיה כש"זקין", וממה שיזיק או יגרע מהעיקר - נזהרים מראש.

לקבלת גישה לתכני חינוך שידורים חיים והרצאות של הרב פנחס ברייער הי"ו ניתן ללחוץ כאן

יש ילדים האוהבים לסיים את שיעורי הבית מיד, ולהרגיש שמעכשיו זמנם פנוי. לעומתם, יש שצריכים פסק זמן להתאוורר מהלימודים, ורק אחר כך יכינו את השיעורים. בשני המקרים לא נתערב בעניין, חוץ ממצב שבו נראה שהילדה עסוקה במשחקים ובחברות, ורק בשעת ההשכבה היא נזכרת בבוחן ובחזרה. לילדה כזו נאמר למחרת: קודם תסיימי את השיעורים, ואחר כך תתעסקי במה שאת רוצה. אבל כל עוד הילד אחראי, ומנהל את העניינים לפי בחירתו, זה מצוין. לפעמים הילדים שונים מאתנו, ולא תמיד כדאי לנו להחליט בעבורם איך ובאיזו צורה להתנהל, כל עוד הכול מסתדר בסוף.

עת לשחק

אין צורך להרחיב, עד כמה אנו חייבים לשים לב עם מי ובמה ילדינו מתעסקים. גם אחרי שזכינו וילדינו משובצים במוסדות איכותיים, שעות אחרי הצהריים עלולות להיות הרסניות, אם לא נעקוב עם מי הם מבלים. הקל ביותר הוא לאפשר להם לשחק למטה, ואז אולי גם ננוח יותר, אבל לפעמים המחיר היקר של אותה מנוחה אינו שווה... נקפיד לבדוק מי החברים, לאילו בתים הילדים הולכים, וגם נעקוב במה הם משחקים.

מעניין לעניין באותו בניין: בעניין המשחקים, שמעתי בשם הגה"צ שמשון דוד פינקוס זצ"ל, שניתן להרגיל ילד למשחקים, רק מהסוג שאין סיכוי שהוא יפתח בהם תלות לימי הבגרות

החפצים בחיים - חפץ חיים יומי

מהי היא העצה לדון לכף זכות גם כשברור לחלוטין שפלוגי עשה מעשה אסור?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

(לשון הרע כלל ד באמ"ח ס"ק יח) הביא את דברי היד קטנה (פ"ט מדעות הכ"ו) שאסור להוכיחו, מפני שבצדיק אומרים שבוודאי עשה תשובה כמו שכתוב בגמ' (ברכות יט, א) [שהוא המקור לדין הח"ח כאן כמו שציין בבאמ"ח ס"ק ח], וחלק עליו הח"ח, שיש לומר שכל דין הגמרא הוא רק לגבי לימוד לכף זכות, אבל לא נפטר בכך ממצות תוכחה, ונשאר למעשה בצ"ע.

(ב) אדם בינוני, שנוהר מחטא ולפעמים נכשל, אם הספק שקול צריך להכריעו לכף זכות; אם הדבר נוטה יותר לכף חובה - "נכון מאוד שיהיה הדבר אצלו כמו ספק ואל יכריעהו לכף חובה"; ובוודאי שכאשר הדבר נוטה לכף זכות, אסור על פי דין לדון לכף חובה. ובביאורים ומוספים מביאים בזה נידון לגבי אדם שהוא בינוני ברוב המצוות, אולם במצוה מסוימת נזהר ומדקדק מאד

הסעיפים הנלמדים היום ב'חפץ חיים' עוסקים במצוות 'בצדק תשפוט עמיתך'. ה'חפץ חיים' מגדיר מספר כללים בחיוב זה:

(א) באדם ירא אלקים, יש חובה לדון לכף זכות גם אם הדבר קרוב ונוטה אצל הדעת יותר לכף חובה. ובביאורים ומוספים מביאים, כי העצה לדון לכף זכות גם כשברור לחלוטין שפלוגי עשה מעשה אסור, כתב ה'חפץ חיים' לעיל (עשין ג באמ"ח ס"ק ג) שיש לו לחשוב שפעמים הרבה יש לאדם בשעת המעשה כעס על ענין אחר, ונזדמן לו כעס זה בשעת המעשה, ומרוב צערו נתהווה לו מה שעשה, ואין אדם נתפס בשעת כעסו, וזו עצה להכניס בלבו לימוד זכות, גם אם ראה בעשיית מעשה רע.

ומה הדין לגבי מצוות תוכחה במקרה זה - האם בגלל החובה לדון לכף זכות נפטרים גם מחובת תוכחה? ה'חפץ חיים' לקמן

סעי' ז), שצריך לשופטו לצד חוב אחרי שהוא התחזק בכך לרשע גמור בכל עניניו.

ומה הדין אם אינו מכיר כלל את האדם ומעשיו, וגם מעשהו אינו מוכיח האם הוא טוב או רע? על כך כתב ה'חפץ חיים' לעיל (עשין ג באמ"ח ס"ק ג) בשם הרמב"ם, שרק מצד מידת חסידות יש לדונו לכף זכות, ובמצוות הלבבות (ה"ה אות ו בדרך מצוותיך) ביאר טעמו, שכתוב 'בצדק תשפוט עמיתך' ומלשון 'עמיתך' משמע שדוקא במכירו יש דין זה.

כצדיק, ויש ספק במעשה מצוה זו שעשה האם לדונו לכף חובה - האם נדון אותו כצדיק כיון שנזהר במצוה זו, או כבינוני, כפי שהוא נוהג באופן כללי? יש שכתבו (הגרה"ד ליטוואק, מרפא לשון ח"ז עמוד 145) שתמיד יש לדונו כפי מצבו הכללי ולא בכל מצוה כפי שהיא, והביא להוכיח כן מלשונות הראשונים שכתבו שצדיק היינו שצדיק בכל עניניו.

ג) אדם שהוחזק לעשות במזיד עבירה אחת מפורסמת, מביאים בביאורים ומוספים מדברי ה'חפץ חיים' לקמן (כלל ד

דקה מתוקה - 60 שניות מרתקות על הדרך היומי

מדוע טבלו שישים רבוא ישראל בנילוס?

פסחים דף צב

הפורש מן הערלה כפורש מן הקבר

והנה מצינו בגמרא (פסחים צב.) 'הפורש מן הערלה כפורש מן הקבר' וא"כ צריך טבילה. כלומר, גר שמל, צריך טבילה. ובמצרים לא היה להם לישראל מקום לטבול אלא הנילוס. והלכו כל השישים רבוא אל הנילוס, ומרוב העם נעכרו מי הנילוס, ונקראו מים מלוחים, מים עכורים. ולכן טובלין הכרפס ב"מי מלח", שמרמז לשישים רבוא ולמים מלוחים, שבאו כולם אל הנילוס לטבול עצמן..."

הרה"ק בעל ה"אמרי שאול" ז"ע היה אומר: כשם שטיבול המרור בחרוסת הוא "זכר לטיט" שנשתעבדו בו (פסחים קטז.), כך טיבול הכרפס במי מלח הוא "זכר לדמעות" שנפלו מעיניהם של ישראל בשיעבודם במצרים, שהרי הדמעות מלוחות הן... (פנינים)

בספר "טעמי המנהגים" מובא בשם הרה"ק רבי שלום מבעלזא ז"ע טעם מעניין לטיבול הכרפס ב"מי מלח", וזה לשונו: "צריך לדעת למה מטבילין הכרפס במים מלוחים? בשלמא האכילה של "כרפס" - זכר לשישים רבוא שעבדו עבודת פרך כמו שכתב ה"מגן אברהם" (סימן תעג סק"ד) בשם המהרי"ל שהוא נוטריקון ס' פרך כלומר ס' ריבוא עבדו עבודת פרך, אך עדיין צריך ביאור למה מטבילין במי מלח?

אלא שאמרו במדרש (שמו"ר יט. ה) שבעת שצוה ה' לעשות את הפסח היה מוציא ריח מגן עדן, ושבת לוי שהיו מהולים היו רשאים לעשות הפסח, אבל כללות ישראל לא היו מהולים, ותיכף שהריחו הריח של פסח באו אל משה ואמרו שרצונם לעשות הפסח, ואמר להם שכתוב בתורה (שמות יב מח) "כל ערל לא יאכל בו", אז מיד הלכו ומלו את עצמם.

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך במייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

24
שעות

להתקשר לתורה מסביב לשעון

מאת הרבנים הגאונים שליט"א

הרב **דוד בוק שליט"א**
שיעורים מבוארים בלימוד התוס' על
סדר הדף היומי

שלוחה 29

הרב **חיים שמרלר שליט"א**
הדף היומי בבלי • עברית-אידיש

שלוחה 25/26

הרב **אליהו אורנשטיין שליט"א**
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 21

הרב **אריה זילברשטיין שליט"א**
הדף היומי בהלכה • עברית

שלוחה 1

הרב **מאיר שפרכר שליט"א**
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 22

הרב **אפרים סגל שליט"א**
הדף היומי בבלי • עברית-אידיש

שלוחה 23/24

הר' **אברהם פוקס הי"ו**
הפותח בכל יום - המייל היומי של דרשו
60 שניות מתוקות על סדר הדף היומי

שלוחה 3

הרב **מרדכי שלמה פריינד שליט"א**
הדף היומי בהלכה • אידיש

שלוחה 131

הרב **יצחק לובינשטיין שליט"א**
הדף היומי בבלי • אנגלית

שלוחה 28

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

חייגו: *4992 או 077-2222-666

האם מותר לאכול תבשיל בשרי במוצאי תשעה באב?

תשעת הימים, אך רק עד לחצות יום המחרת. וכן מנהג חלק מבני ספרד.

ונחלקו הפוסקים אם למנהג בני אשכנז יש להחמיר גם ברחיצה במים קרים ובלבישת בגדים מכובסים. ואכילת תבשיל בשרי, וכן ברכה על היין בברכת המזון, לאלו הנוהגים כך תמיד - מותרות לכל הדעות מיד במוצאי תשעה באב.

[שו"ע תקנח, א, משנ"ב ג, וביה"ל ד"ה שלא, וד"ה עד; ביאורים ומוספים דרשו, 4, 5, 6, 7 ו10]

לדעת השולחן ערוך, כל איסורי 'תשעת הימים' מותרים מיד במוצאי תשעה באב, למעט אכילת בשר ושתית יין, שנהגו להחמיר בהן עד לסוף יום המחרת, 'באב'. וכן מנהג רבים מבני ספרד. ויש מבני ספרד שהחמירו בכל האיסורים עד למוצאי יום המחרת; ויש מבני ספרד שנהגו להקל אף באכילת בשר מיד במוצאי תשעה באב.

ומנהג בני אשכנז להחמיר במוצאי תשעה באב בכל איסורי

האם מותר להסתפר במוצאי תשעה באב שחל בליל שישי?

ויש אומרים שהכיבוס מותר מיד במוצאי תשעה באב, ואילו רחיצה ותספורת מותרים רק ביום המחרת.

ונחלקו הפוסקים אם ההיתר הוא רק כשהכיבוס, הרחיצה, והתספורת, נעשים לצורך השבת ולכבודה, או שמאחר והתירו לעשותם לכבוד שבת, מותר לעשותם אף שלא לכבוד שבת.

[משנ"ב תקנח, ג, ושעה"צ ז; ביאורים ומוספים דרשו, 7]

בהמשך לאמור: במוצאי צום תשעה באב שחל בשבת ונדחה ליום ראשון, 'באב', נוהגים להימנע מאכילת בשר ומשתית יין רק בליל מוצאי הצום בלבד, אך לא ביום המחרת. ויתר איסורי 'תשעת הימים', מותרים אף בלילה.

ובמוצאי תשעה באב שחל ביום חמישי - יש אומרים שכיבוס, רחיצה ותספורת, מותרים מיד במוצאי תשעה באב, מפני כבוד השבת; ויש אומרים שהם מותרים רק ביום המחרת, בערב שבת;

האם אומרים 'נחם' בברכת המזון בתשעה באב?

יש לומר הוספה זו בכל שלוש התפילות, ולדעת הרמ"א רק בתפילת מנחה.

ולדעת הרמ"א, חולה האוכל בתשעה באב, יאמר הוספה זו גם בברכת המזון, בברכת 'בונה ירושלים'; ויש חולקים, ויש אומרים שיאמר את ההוספה לאחר ברכה רביעית, בתוך בקשות 'הרחמן'.

[שו"ע תקנז, א, משנ"ב א-ב, וביה"ל ד"ה בבונה; ביאורים ומוספים דרשו, 2]

בתשעה באב, ישנה תוספת מיוחדת לתפילת 'שמונה עשרה', הפותחת במילים: 'נחם ה' אלקינו את אבלי ציון וירושלים'. הפוסקים נחלקו בנוגע למיקומה של תפילה זו לכתחילה ובדיעבד, ולהלכה - יש לאומרה ב'בונה ירושלים'; והשוכח - יאמרנה בברכת 'רצה'.

והשוכח אף ב'רצה', יאמרנה בסוף התפילה, לפני 'יהיו לרצון'. ואם שכח לאומרה, אין לחזור על התפילה. לדעת השולחן ערוך

* מנהג רוב ישראל שלא להתעטף בטלית גדול ושלא להניח תפילין בתפילת שחרית של תשעה באב, אלא בתפילת מנחה. ויש מבני ספרד שנוהגים על פי הקבלה להתעטף בטלית ולהניח תפילין בתפילת שחרית, אך אף למנהגם יש לחלוף את התפילין לפני אמירת הקינות. ולכל הדעות, ניתן להניח כבר מחצות היום ואילך; ויש שמוסרים כי הגר"א נהג להניח לפני חצות, לאחר סיום אמירת הקינות.

* כשתשעה באב חל ביום ראשון, או שחל בשבת ונדחה ליום ראשון, מבדילים על היין במוצאי תשעה באב, ללא ברכות הנר והבשמים. וחולק האוכל בתשעה באב, עליו להבדיל לפני אכילתו.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם ניתן לעשות עירוב תבשילין לצורך ראש השנה וסוכות יחד?

העירוב נעשה לצורך שתי שבתות - כגון שנעשה עבור השבת שאחרי ראש השנה ועבור שבת חול המועד סוכות, בחוץ לארץ, בשנה שבה חל היום הראשון של מועדים אלו ביום חמישי בשבוע - אינו מועיל לשבת השנייה אף בדיעבד, אלא כאשר התבשיל של העירוב מכיל לפחות שני 'כזיתים', אחד לכל שבת.

[שו"ע תקנז, יד, משנ"ב מד, וביה"ל ד"ה לכתחילה, וד"ה אבלי; ביאורים ומוספים דרשו, 56, וראה שם, 54]

לקיום מצות 'עירוב תבשילין' מן המובחר, יש לבשל ולאפות את התבשיל והמאפה לצורך העירוב בערב יום טוב, לשם העירוב. אולם, ניתן לכתחילה לעשות את העירוב גם בתבשיל ובמאפה שלא הוכנו לצורך העירוב, או שלא הוכנו בערב יום טוב. כמו כן, לכתחילה יש לעשות את העירוב בערב יום טוב, ובדיעבד, העירוב חל אף אם נעשה זמן רב לפני יום טוב. ואם

הלוח היומי

ט' באדר | רבי דוד בן ציון ב"ר יוסף קליין זצ"ל, אב"ד יסודות

יום זה מובא בשו"ע (תק"פ ס"ב) לתענית צדיקים, על שנחלקו בו בית שמאי ובית הלל.

יארצייט:

ד' אלפים תתקע"ז: (לפי אחת השיטות) רבי יהודה ב"ר שמואל החסיד זלה"ה, בעל ספר חסידים.

תקמ"ח: רבי שלמה זלמן ב"ר יצחק מוולוז'ין זצ"ל (אחיו של ר"ח מוולוז'ין), בעל לבנת הספיר.

תרצ"ה: רבי מרדכי ב"ר משולם פייש זצ"ל, מניר-טאהש.

תש"ה: רבי שמואל דוד ב"ר יוסף משה הלוי אונגר זצ"ל, מנייטרא.

תש"ט: רבי יחיאל מיכל ב"ר אליעזר שלזינגר זצ"ל, דיין בפפד"מ ומייסד ישי' קול תורה י-ם.

תשמ"ה: רבי יואל ב"ר שלמה זלמן קלופט זצ"ל, אב"ד חיפה, בעל דעת יואל.

תשס"א: רבי יהודה זרחיה מרדכי לייב חיים ב"ר שפטיה הלוי סג"ל זצ"ל, בעל ראשית העבודה, שו"ת צמח יהודה, דורשי ה' ועוד,

אב"ד קרית שלום ת"א.

תשס"ט: רבי דוד בן ציון ב"ר יוסף קליין זצ"ל, אב"ד יסודות.

תשע"ח: רבי שמואל ב"ר שלמה זלמן אויערבך - ר"י 'מעלות התורה'.

יארצייט מרן הגאון רבי שמואל ב"ר שלמה זלמן אויערבך - ר"י "מעלות התורה"

מדוע אינך הכי מאושר בעולם?

הג"ר שמואל אויערבך אמר: נכדו של ה"חפץ חיים", הרב הרשיל זקס סיפר לי ששמע את ה"חפץ חיים" מתוודה ואומר: "אמנם עשית מצוות, אבל היכן היתה השמחה של מצוה, למה לא ראו עליך שאתה הכי מאושר בעולם?", ואחר כך שמעוהו שמתעודד ומחזק עצמו ואומר "אבל אתה עדיין חי, ויכול לתקן!".

(אהל רחל - מועדים עמ' מד)

נשתדל להרגיש חביבות וערבות בקיום המצוות, ולקיימן מתוך שמחה פנימית ועמוק

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il